

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Advocatus & Procurator, paragr. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

extremè indigens; siquidem, *Qui per alium facit, per se ipsum facere videtur.*
c. sup. lib. 8. tr. 2. c. 6. v. 2. u. De- luge citatus ib.

§. III.

Advocatus & procurator.

Tertiò, quia falso supponitur, esse peccatum, adjuvare reum in effringendo carcere; si enim non est peccatum pro ipso reo, nec erit pro adjuvante: publica autem potestas tunc non patitur injustè vim, vel offenditur, quia in eo casu justè ille, & consequenter socij effringunt; nam, ut modo vidimus, potestas publica solum jus habet cogendi malefactores ad carceres, non dare potest præceptum, seu tollere jus, quod quitque habet se defendendi à duris tormentis &c.; unde colligis, falsum esse, seruum illum peccare adjuvando; non enim peccat, ut patet ex dictis, & consequenter quoad hoc, eadem erit ratio de securi illa & de seruo.

Quintò: si reus ex se potest effringere carcerem ob sui conservationem, id certè est propter amorem, quem quisque debet sibi ipsi, ergo potuerunt ejus pater & mater, qui vna persona censentur cum filio, qui que sæpe magis amant filios, quàm se ipsos. Et certè quis ferreus negabit matri, posse adjuvare filium (quem mox moriturum timet) ad carceres effringendos. illum que servandum? si matri id concedis, ergo patri, ergo fratri, forori, amico; ergo cuicumque proximo, qui ex charitate movetur ad adjuvandum. Semper autem suppono, fugam huius in damnum reip. vel vitæ alterius vergere injustè non debere, ut ex se patet.

Quas causas possit Advocatus patrocinari, dixi superius *a*. Rursus ex superioribus colligi potest, an teneatur restituere *b* pecuniam pecuniariam, quam cliens injustè defensus soluisse? ut item, an teneatur *c*, patrocinari extremè indigenti? nunc ergo dumtaxat addendum aliquid de stipendio, ipsi debito.

a sup. l. 1. c. 3. §. 7. b sup. lib. 8. tr. 4. c. 2. §. 6. n. 12. c sup. lib. 5. c. 1. per tot.

2. Et primò, quidem prohibetur in jure, *d* posse Advocatum cum cliente loco stipendij pacisci de quota parte litis, hoc est, de dimidia, vel tertia, vel quarta parte ipsi danda, si lis vincatur. Ratio prohibitionis fuit, ne per fas vel nefas Advocatus sententiam promoveret. Rursus prohibetur *e*, ne idem de pretio conveniat cum cliente, post inchoatam litem, sed vel ante illam inceptam, vel post finitam. Ratio fuit, ne cliens, postquam ostendit Advocato sua arma, cogere stare pretio, quod Advocato libuerit. Cæterum si nulla interveniat fraus, vel fraudis periculum, non existimo, *ee* has leges obligare in conscientia, quia fundantur in præsumptione fraudum. Sicuti autem posse Advocatum post victoriam accipere, quæ gratis dantur, certum est, ita magnum periculum erit, ne nō gratis dentur, quando ab Advocato nimia sollicitudine requiruntur: dabit enim cliens ex timore, ne

Y y

aliàs

aliàs ab Advocato injustè vexetur.

d. *l. sumptus. ff. de pactis, & alibi.*
e colligitur ex c. *Infames 3. q. 7. ee Di-*
an. p. 2. tr. 16. res. 47.

3. Præterea potest *f* Advocatus accipere integrum stipendium pro lite promissum, quando promittitur quid determinatum pro tota lite, ad finem usque, etiam si cliens eam non prosequatur. Ratio est, quia sicuti, qui locat operam suam pro anno, non debet uo pretio defraudari, si per ipsum non stat, illam ponere, ita in casu nostro. Quando tamen Advocatus propter infirmitatem v. g. non servit, solum meretur stipendium pro tempore servitij. Quando item Advocatus, dum non agit huius clientis causam, suscipit aliam, quam non suscepisset, si priorem fuisset prosequutus, compensare debet lucrum, nec potest gaudere priore stipendio. Quando denique Advocatus potius elegisset amittere stipendium, & non laborare, quàm contra, non valet, saltem integrum, exposcere stipendium, quia jam non laboravit. Videtamen, quoad hoc postremum, ea, quæ notantur lib. 8. tract. 3. cap. 8. §. 3. numero 15.

f. l. Fag. Pr. 8. c. 38

4. Pari modo justè stipendium accipiet, quod solet quolibet anno dari, tamen si eo anno nullam causam clientis agat; nam (secluso pacto, cui esset standum) ipse est paratus advocare, onusque sumit respuendi adversæ partis patrocinium. Si in decursu litis cliens transigat cum adversario, finiatuq; lis per transactionem, licet item Advocatus accipiet determinatum stipendium, promissum pro tota lite;

nam non stat per Advocatum, ut lis per suos terminos non currat. At si non fuerit determinatum pretium pro tota lite, sed Advocatus servit ad ratam anni, hanc solam accipiet. Illud de subtractione ex negatione sui laboris, quod modò dixi, & de susceptione aliarum causarum, semper est proportionaliter in similibus applicandum.

5. Denique si Advocatus agit propriam causam, litemque vincit, pars autem adversa condemnetur, ut solvat expensas, poterit ipse accipere expensas, quæ debentur Advocato, & quas solvisset, si Advocato usus esset; ratio est, quia labor, quem ipse suscipit in sua causa defendenda, meretur illud stipendium, neque debet cedere in utilitatem adversarij. Quæ diximus de Advocato, propter paritatem rationis, etiam de Procuratore dicta censeantur.

§. IV.

Accusator & Denunciator.

1. Quando crimen proximi superiori aperitur, solum propter bonum & emendationem fratris, dicitur denunciatio paterna; quando, ut delinquens puniatur, dicitur denunciatio judicialis; quando, ut superior pro suo munere faciat, quod iudicabit expediens, dicitur propriè denunciatio canonica: nã latè appellatur etiam judicialis, quia fit Superiori, vt Iudici. Denunciatio autem judicialis, etiã propriè sumpta, differt ab accusatione; nã qui accusat, suscipit in se onus probandi, & debet se subscribere accusationi; si non probat, patietur ex jure pœnam talionis; quæ non subit Denunciator.

4. De